

PAPER DETAILS

TITLE: AKADEMİSYENLERİN TASARRUF YAPMA VE TASARRUFLARI DEĞERLENDİRME
EGİLİMLERİ: TÜRKİYE UYGULAMASI

AUTHORS: Osman ULUYOL

PAGES: 739-768

ORIGINAL PDF URL: <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/680236>

AKADEMİSYENLERİN TASARRUF YAPMA VE TASARRUFLARI DEĞERLENDİRME EĞİLİMLERİ: TÜRKİYE UYGULAMASI

Osman ULUYOL*

Öz

Günümüzde bireysel tasarruflar ve hane halkı tasarrufları ekonomik açıdan kritik önem taşımaktadır. Ülkemizin genel olarak tasarruf yetersizliği sorunu vardır. Bu makalede akademik personelin tasarruf yapma ve tasarrufları değerlendirme eğilimleri araştırılmıştır. İnternet üzerinden 30 üniversitedeki akademisyenlere anket gönderilmiş ve 644 anket formu cevaplandırılmıştır. Anket yöntemiyle elde edilen veriler frekans analizi ve yüzde analizi yöntemleriyle analiz edilmiştir. Elde edilen sonuçlara göre akademisyenlerde tasarruf yapma oranı yaklaşık % 25 bulunmuştur. Tasarrufların başlıca değerlendirme yöntemleri ise sırasıyla altın ve döviz olarak bankaya yatırma, gayrimenkul ve otomobil alma şeklinde ortaya çıkmıştır.

Anahtar Kelimeler: Tasarruf, yatırım, ekonomik yatırım, halk dilinde yatırım.

* Doç. Dr., Adıyaman Üniversitesi, İktisadi Ve İdari Bilimler Fakültesi, İşletme Bölümü, osmanuluyol@yahoo.com

SAVINGS AND INVESTMENT TENDENCIES OF ACADEMICS: TURKEY CASE

Abstract

Nowadays the individual and household savings are of prime importance for an economy. Generally there is a savings gap problem in our economy. The aim of this paper is to investigate the behaviors of academics on savings and investment tendencies. The questionnaire form has been sent to academics from 30 universities and 644 answered questionnaire forms returned. The gathered data was analyzed with frequency and percent analysis. According to the obtained results the percentage of savings of academics was found % 25 on the average. The mainly investing methods of savings were putting them in the bank as gold or foreign currency, buying real estate property and cars in sequence.

Keywords: *Savings, investments, economical investment, investment in people's language.*

1. GİRİŞ

Türkiye'nin de içinde yer aldığı gelişmekte olan ülkelerin (GOÜ) en önemli sorunlarından birisi kalkınmadır. İhtiyaç duyulan ekonomik kalkınma ekonomik büyüme ile sağlanabilir. Artan nüfusa istihdam sağlamak ve ülkenin gelişmişlik düzeyini yükseltebilmek için belli düzeyde yatırım yapılması gerekmektedir. Yatırımların artması için de yeterli finansal kaynağa ihtiyaç vardır. Finansmanın sağlanabilmesi için de ülkenin toplam tasarrufunun yatırımları karşılayacak düzeyde olması gerekmektedir.

Söz konusu kaynaklar kamu ve özel kesim tarafından yapılan tasarruflarla sağlanabilir. Tasarrufların yetersiz olması durumunda ülkeler, kaynak ihtiyacını karşılamak için dış ülkelere borçlanarak ya da dış ülkelerdeki fonları çeşitli yöntemlerle kendi ülkelerine çekerek kaynak ihtiyacını karşılama yoluna gitmektedir (Karabıyık ve Anber, 2010: 44). Ülkemizin de içinde bulunduğu

GOÜ'lerde halkın büyük bir kısmının gelir düzeyi düşük olduğundan tasarruf yapılamamakta, yapılan tasarrufların da önemli kısmı yatırım bilincinin ve kültürünün yetersiz olması nedeniyle üretken yatırıma dönüştürülememektedir. Sonuçta Türkiye'nin iç tasarruf eğilimi dünya ortalamasının özellikle de gelişmiş ülke tasarruf ortalamasının altında olduğu için tasarruflar yetersiz kalmakta ve bunun sonucunda yabancı ülkelerin tasarrufları kullanılmaktadır.

Yüksek gelişme hızı yakalayabilmek için yeterli kaynağı olmayan ülkeler yatırımların finansmanında eğer mevcut ise geçmişte yaptıkları tasarrufları kullanacaklar yoksa dış ülkelere borçlanmak zorunda kalacaklar. Bu da olmazsa yeterli yatırım yapılamayacağı için istihdam sorunları artma eğilimine girecektir. Tasarruflar iktisadi olarak makro düzeyde ülke kalkınmasında yatırımların finansmanı açısından, işletmelerin finansman sorununun çözümü için de mikro açıdan önem taşımaktadır.

1.1. Literatür Özeti

Araştırma konusu ile ilgili olarak literatür incelendiğinde çok sayıda araştırma ile karşılaşılmaktadır. Ancak doğrudan akademik kesimin tasarruf davranışları hakkında yapılan bir araştırmaya rastlanılamamıştır. Akademik personelin tasarruf yatırım davranışlarını araştırması yönüyle alana katkı sağlayabilir. Yapılan belli başlı çalışmalar aşağıdaki gibi özetlenebilir:

İzgi (2007) çalışmasında 1972-2003 döneminde Türkiye'de sosyal güvenliğin özel tasarrufları arttırıcı ya da azaltıcı yönde etkilediğini ortaya koymuştur. Bu kapsamda doğrusal regresyon modeli yöntemi ile tahmin yapılmıştır. Bulgular, Türkiye'de sosyal güvenlik primleri ile özel tasarruf arasında pozitif bir ilişki olduğunu göstermektedir. Bu konudaki çalışmaların dayandığı bir temel olarak, yaşam süreci teorisine (life-cycle hypothesis) göre, Türkiye gibi genç nüfusun yaşlı nüfusa göre nispi olarak fazla olduğu bir ülkede özel tasarrufların pozitif

çıkması beklenen bir sonuç olarak değerlendirilmiştir. Hayta (2008) tarafından yapılan bir araştırmada ailelerin % 46,8'i bazen, % 20,5'i her zaman tasarruf yapmakta, % 32,7'si de hiçbir zaman tasarruf yapmamaktadır. Duruma öğrenim düzeyleri açısından bakıldığında ilköğretim mezunu ailelerin % 60'ının (bazen ve her zaman) ve ortaöğretim mezunlarının % 54'ünün (bazen ve her zaman) yükseköğretim mezunlarının da % 70,5'inin (bazen ve her zaman) tasarruf yaptığı görülmektedir. Ailelerin öğrenim düzeyleri yükseldikçe tasarruf yapan ailelerin oranının da arttığını söylemek mümkündür ($P<0,05$). Bu artışın sebebinin de ailelerin giderek çeşitlenen tasarruf araçları hakkında daha detaylı bilgi sahibi olmaları ile açıklamak olasıdır (Hayta, 2008; s. 348). Sancak ve Demirci (2012) tarafından yapılan bir çalışmada ulusal tasarruflarda meydana gelen artış ve azalışa sebep olan etkenler araştırılmış ve tasarrufların iktisadi büyümeye olan etkisi ortaya konulmaya çalışılmıştır. Ulaşılan sonuçlara göre Türkiye'nin yurtiçi tasarruf oranları uluslararası standartlara göre düşük bulunmuştur. Yurtiçi tasarruflar yatırımların finansmanını karşılayamadığı için yurtdışı tasarrufların ülkeye çekilmesi eğilimi artmıştır. 2010 yılında yurtiçi tasarruflar GSYİH'nin yüzde 12,7'sine kadar gerilemiştir.* Ulusal tasarruf oranının düşmesinde bir dizi faktörün etkili olmasıyla birlikte tüketim harcamalarındaki artış en önemli neden olarak gösterilmektedir. Özlale ve Karakurt (2012) makalesinde özel kesim tasarruf açığının nedenlerini araştırmış, özellikle tüketim artışı ve bunun içinde de dayanıklı tüketim mallarına olan talep artışı, kredi genişlemesi gibi nedenler olduğunu belirtmektedirler. Tasarruf oranlarını artırabilmiş birçok GOÜ'nin mali piyasalarını derinleştirebilmiş ülkeler olduğu ifade edilmektedir. Şirketler açısından bakıldığında da ithal ara ve yatırım mallarına olan talebin yüksekliği tasarrufları azaltmaktadır. Tasarruf oranlarını artıran ülkelerin genel özelliği ihracat odaklı büyüme stratejisi izlemeleri,

* Tablodaki değerle farklı olmasının nedeni Milli Gelir hesaplama yönteminin değiştirilmiş olmasındandır.

tasarruf oranı görece düşük olan hane halkını ve küçük yatırımcıyı sisteme dahil edip tasarruf etmesini sağlayacak mekanizmanın oluşturulmasıdır (Malezya'daki İslami Fonlar gibi). Karagöl ve Özcan (2014) çalışmalarında tasarruf yetersizliğinin sebeplerini incelemişler ve sonuç olarak tasarrufların artırılması için şu önerileri getirmişlerdir: Gelir artırıcı ve ekonomik kırılganlıkları azaltıcı makroekonomik politikalar, finansal okuryazarlığı yükseltici tedbirler, tasarruf yapmayı cazip kılan finansal türev enstrümanlar geliştirilmesi, Bireysel Emeklilik Sistemi'nin (BES) yaygınlaştırılması, sermaye piyasalarını güçlendirici çözümler, tasarruf sahiplerinin tasarruflarını değerlendirebilmeleri için daha fazla alternatif ürünler geliştirilmesi. Karanfil (2014) çalışmasında Türkiye'de toplam tasarrufların seyrini ortaya koyarak tasarruf açığını etkileyen makroekonomik değişkenler arasındaki ilişkiyi araştırmıştır. Elde edilen sonuçta tasarruf açıkları ile cari açık, bütçe açıkları ile cari açık ve tasarruf açıkları ile bütçe açıkları arasında çift yönlü bir nedensellik ilişkisi bulunmuştur. Barış ve Uzay (20015) araştırmalarında yurtiçi tasarruf ve ekonomik büyüme arasındaki ilişkiyi Türkiye kapsamında ele almışlar, 1960-2012 dönemi verilerini kullanarak analiz yapmışlardır. Çalışmanın bulguları ekonomik büyümenin yükselmesi dolayısıyla gelirin artması sonucu tasarrufların artacağını belirten yaşam boyu gelir hipotezini desteklemektedir.

Araştırmanın dayandığı temel kavramlar tasarruf ve yatırım olduğu için bu kısımda bu kavramların açıklamalarına yer verilecektir. Özellikle tasarruf kavramı yatırım ile ilişkilendirilerek açıklanmaktadır.

1.2.Tasarruflar ve Önemi: John Maynard Keynes tasarrufu, gelirin tüketimi veya harcamaları aşan kısmı olarak tanımlamaktadır. Tasarruf bireysel tüketicilerin davranış sonucu iken yatırım bireysel girişimcilerin davranışlarının bir sonucudur. Bu iki davranış biçimi farklı görünse de tasarruf ve gelirin tüketimi aşan kısmına eşit olduğundan birbirine eşit olmaktadır (Şengür ve Taban, 2016b:

30). Tasarruf gelirin harcanmayan kısmı ise o halde gelir nedir? Gelir, fert için iki zaman dilimi arasında elde ettiği nakdi akım iken, firma için üretim sonucunda belirli bir zaman periyodunda elde ettiği akım olarak tanımlanabilir. Milli gelir de ekonomide yer alan tüm aktörlerin elde ettiği gelirlerin toplamıdır (Şengür ve Taban, 2016a: 49-50).

Tasarruf sözcüğü çok genel anlamda cari gelirin harcanmayan, gelecekte kullanılmak üzere kenara bırakılan bölümü veya bu yolla birikmiş kaynakların belirli bir zaman dilimindeki değeri şeklinde tanımlanmaktadır. Yaygın olarak kullanılan bir başka tanıma göre tasarruf harcanabilir gelir ile tüketim arasındaki fark olarak tanımlanırken TÜİK'in kullandığı daha kapsamlı bir tanım da dayanıklı tüketim mallarının alımı da tüketimin dışında bırakılarak tasarruf olarak kabul edilmektedir (Bayram, 2016: 82).

Tasarrufun ekonomi literatüründe anlam kazanması ancak ekonomik faaliyetler sürecinde aktif olarak sisteme dahil olması ile mümkündür. Örneğin; altın ekonomik faaliyetler zincirine dahil olmuyorsa ekonomi bilimi açısından tasarruf olarak değerlendirilmemektedir (Sancak ve Demirci, 2012: 162). Mülkiyetin el değiştirmesi de üretime ek katkı sağlamadığı için yatırım olmamaktadır. Hisse senetlerinin ilk elden ihracında şirket sermayesine katkı olduğu için ilk elden hisse senedi alınması bir yatırım olarak değerlendirilebilirken, ikincil piyasada hisselerin el değiştirmesi ekonomik anlamda yatırım olarak kabul edilmemektedir. Çünkü burada sisteme bir fon girişi olmamaktadır.

Kuramsal olarak tasarrufun tarifinde kullanılan “gelir” terimi dar anlamda kullanılabilir gelir olarak ele alınmaktadır. Tasarruf da, tüketim parametresi gibi harcanabilir gelirin bir fonksiyonu olup, buradan “harcanabilir gelir yükseldikçe tasarruf edilecek miktar da artacaktır,” çıkarımı yapılabilir. Bir diğer anlatımla, harcanabilir gelir arttıkça, tüketim miktarı artmakla birlikte, bu artış azalan bir trend izler ve sonuçta gelir arttıkça tüketime ayrılan bölüm azalırken, tasarrufa

ayrılan miktar yükselir (Yüksek gelir seviyesinde marjinal tasarruf eğilimlerinin yüksek olması) (Dedekoca, 2015).

Toplam ulusal tasarruflar kamu ve özel kesim tasarrufları olarak ikiye ayrılır. Özel tasarrufları içerisinde hane halkı tasarrufları ve şirket tasarrufları yer alır. Kamu tasarrufları, kamu kullanılabilir geliri ile gideri arasındaki farktan oluşur. Özel sektör tasarruflarını meydana getiren hanehalkı tasarrufları milli gelir hesaplamalarında hanehalkı harcanabilir gelirinden hanehalkı tüketim harcamalarının çıkartılması ile bulunmaktadır. Şirket tasarrufları ise; işletmelerin dağıtılmamış karları ile sabit sermayenin amortismanının toplamı olarak ifade edilmektedir (Sancak ve Demirci, 2012: 162).

Uzun vadeli ekonomik büyümenin en önemli lokomotifinin “hanehalkı tasarrufları olduğu, ekonomi biliminin çok eski bilinenidir. Hanehalkı tasarruf oranını hanehalkı tasarruflarının, yine hanehalkı kullanılabilir gelirine bölünmesiyle hesaplanabilir. Özel tasarruflar, toplam ulusal brüt tasarruftan kamu tasarruflarının çıkarılmasıyla bulunacak olan tasarruf miktarıdır. Özel tasarruflar, hanehalkı tasarrufları ile özel kurum tasarruflarının toplamını ifade etmektedir. Özel tasarrufların toplam tasarruflar içindeki ağırlığı belirgin bir şekilde yüksektir. Brüt ulusal tasarruf, brüt ulusal kullanılabilir gelirden nihai tüketim harcamalarının çıkarılmasıyla elde edilir (Dedekoca, 2015).

Türkiye çeşitli ülke grupları ile karşılaştırıldığında “düşük tasarruf eden ülke” grubundadır. “Türkiye, Britanya, İspanya, Brezilya gibi tasarruf oranları yatırım oranlarından düşük olan ülkelerde ise kronik olarak cari işlemler açığı söz konusudur” (Sancak ve Demirci 2012: 172-173). Düşük yurtiçi tasarruflar Türkiye’nin hızlı büyüme sürecini olumsuz etkilemektedir (Pektaş, 2017: 2).

Ülke yatırımlarının başlıca kaynağının ülke tasarrufları olduğunu dikkate alarak toplam tasarruflar ile toplam sabit sermaye yatırımlarının GSYİH'ya oranları yıllar itibarıyla aşağıda gösterilmiştir.

Tablo 1. Yurtiçi Tasarrufların Ve Sabit Sermaye Yatırımlarının GSYH İçindeki Payı (1998-2016)

	KAMU TASARRUFU/ GSYH	ÖZEL TASARRUF/ GSYH	YURT İÇİ TASARRUFLAR /GSYH	KAMU S.S. YATIRIMLARI/ GSYH	ÖZEL S.S. YATIRIMLARI/ GSYH	SABİT SERMAYE YATIRIMLARI/ GSYH	TASARRUF YATIRIM FARKI/GSYH
1998	-1,4	26,9	25,5	4,7	18,8	23,5	2
1999	-4,9	26,4	21,5	4,8	15,1	19,9	1,6
2000	-3,4	24,2	20,9	5,0	17,3	22,3	-1,4
2001	-7,0	27,7	20,7	4,6	13,5	18,1	2,6
2002	-4,7	26,4	21,7	4,8	14,8	19,6	2,1
2003	-4,0	24,0	19,9	3,7	17,2	20,8	-0,9
2004	-0,9	22,4	21,5	3,1	22,3	25,4	-3,9
2005	2,7	20,2	22,9	3,6	23,0	26,7	-3,8
2006	4,0	20,0	24,0	3,6	25,1	28,7	-4,7
2007	2,3	21,0	23,3	3,7	24,4	28,1	-4,8

2008	1,6	22,3	24,0	3,9	22,9	26,8	-2,8
2009	-0,8	22,2	21,4	3,9	18,5	22,4	-1
2010	1,5	19,8	21,3	4,1	20,8	24,9	-3,6
2011	3,4	19,0	22,5	3,8	24,2	28,1	-5,6
2012	2,6	20,1	22,8	3,8	23,5	27,3	-4,5
2013	2,9	20,2	23,2	4,3	24,2	28,5	-5,3
2014	2,7	21,8	24,4	3,9	25,0	28,9	-4,4
2015	3,6	21,1	24,8	4,1	25,6	29,7	-4,9
2016	2,7	21,7	24,5	4,1	25,3	29,3	-4,8

Kaynak: <http://www.kalkinma.gov.tr/Pages/EkonomikSosyalGostergeler.aspx>,

E.T. 08.06.2018

Tablodan görüleceği üzere 2003 yılından itibaren yurtiçi tasarruflar ile sabit sermaye yatırımları arasındaki fark (tasarrufların yetersizliği anlamında) giderek açılmaya başlamış ve açık sürekli hale gelmiştir. 1998-2016 yılları arasında tasarruf ve yatırım oranları karşılaştırılırsa 1998, 1999, 2001 ve 2002 yılları hariç diğer yılların tamamında değişen oranlarda tasarruf açığı söz konusudur.

Türkiye’de son dönemde görülen yüksek tasarruf yetersizliğinin yatırımlardaki artışlardan kaynaklanmadığı; yatırım oranlarının, kriz dönemlerini bir kenara bırakırsak GSYİH içindeki payının fazla değişmediği görülmektedir. Bu olgu

tasarruf açığının özel kesimin daha fazla yatırım yapmasından değil, daha az tasarruf etmesinden ileri geldiği sonucuna götürmektedir (Dedekoca, 2015).

Düşük yurtiçi tasarruf Türkiye'nin büyüme potansiyelini olumsuz etkilemektedir. Yurtiçi tasarruflar ilk olarak yatırımları ve dolayısıyla büyümeyi finanse etmektedir. Ülkelerarası karşılaştırmalı veriler tasarruf, yatırım ve büyüme arasında pozitif bir korelasyon göstermektedir. Ayrıca düşük yurtiçi tasarruflar dış finansman bağımlılığını artırmakta, cari işlemler açığını yükseltmekte ve büyümenin sürdürülebilirliğini tehlikeye atmaktadır. Düşen yurtiçi tasarruflar nedeniyle yatırımlar dış kaynaklarla finanse edilmeye başlanmış, sonuçta cari açık yükselmiştir (Onuncu Kalkınma Planı, 2016: iii).

Yatırımların finansmanında iç tasarrufların yanında elbette dış finansman kaynakları da kullanılmaktadır. Ancak dış finansmana aşırı bağımlılık ekonomiyi kırılgan hale getirmekte ve düşük ortalama büyüme oranlarına neden olmaktadır. Atalarımız başkalarına bağımlılığın dezavantajını iki kelime ile şöyle özetlemişlerdir: "Elden gelen öğün olmaz, o da zamanında bulunmaz" (Sancak ve Demirci, 2012: 187).

Türkiye'nin tasarruf oranları yüksek büyüme oranlarına sahip ülkelerin tasarruf oranlarının oldukça gerisindedir. Üstelik yüksek tasarruflar tek başına sürdürülebilir büyüme için yeterli değildir. Konuya ilişkin uluslararası kanıtlar sürdürülebilir büyümenin ana itici gücünün verimlilik olabileceğini göstermektedir. Yurtiçi tasarrufların sürdürülebilir yüksek büyümeye ulaşmadaki rolü dolayısıyla verimlilik artışından bağımsız değerlendirilemez (Dünya Bankası Rapor No: 66301-TR).

Türkiye gibi GOÜ'lerde milli gelir düşük ve nüfus artış oranı yüksek olduğundan doğal olarak kişi başına gelir de düşüktür. Kişi başına gelirin düşük olması tasarruf oranının düşük olmasına, buna bağlı olarak da yatırımların yetersiz

düzye kalmasına yol açmaktadır. Yeterli sermaye birikiminin olmaması bir sonraki dönemde milli gelir düzeyinin yine düşük olmasına ve söz konusu ülkelerin bu kısır döngüyü kırmalarını sağlayacak büyüme hızını tutturamamalarına yol açmaktadır (Susam ve Bakar, 2008: 81).

Gelirlerin düşük olması nedeniyle tamamı tüketim harcamalarına gitmektedir. Bunun sonucunda tasarrufların yatırımların yükselebileceği en yüksek seviye tüketime inebileceği en düşük düzey ile sınırlıdır. Dolayısıyla tasarrufların yetersizliği, gelirlerin düşük olmasının yanı sıra tüketim eğiliminin yüksek olmasına da bağımlı bulunmaktadır (Aras, 2000: 98).

Tasarruf oranlarının artması yatırımların da artmasına neden olur ki, bu durum yüksek ekonomik büyümeyi sağlar. Bu geleneksel inanç, kalkınma için güçlü makroekonomik politika önerilerine neden olur (Sinha, 1998: 79). Dünya Bankası dahil politika yapıcılar gelişmekte olan ülkeler için ekonomik büyümeyi artırmada yüksek tasarruflara yol açan politikaları destekleme eğilimindedir (Ekinci ve Gül, 2007: 169).

2. ARAŞTIRMA

2.1. Araştırmanın Amacı

Araştırmanın amacı toplumumuzda gelir ve eğitim düzeyi açısından üst kesimde yer alan akademisyenlerin tasarruf yapma konusundaki tutumlarını araştırmaktır. Tasarruflar ülke ekonomisinin gelişmesi için kritik önem taşıdığı halde genel tasarruf düzeyimiz oldukça düşük ve ekonominin ihtiyaç duyduğu yatırımların finansmanını karşılamaktan uzaktır. Gerek eğitim, gerekse gelir düzeyi dikkate alındığında akademisyenlerde tasarruf-yatırım bilincinin yeterince gelişmiş olması beklenmektedir. Dolayısıyla çalışmanın amacı

akademisyenlerin tasarruf ve tasarrufları ekonomik anlamda değerlendirme düzeylerinin araştırılması şeklinde belirlenebilir.

2.2. Örneklem ve Anket Formu

Araştırmanın ana kütlesi Türkiye’de faaliyette bulunan devlet üniversitelerinde çalışan akademik personeldir. Uygulanan anket formu araştırmacı tarafından geliştirilmiştir. Coğrafi olarak dağılıma dikkat edilmek suretiyle Türkiye’nin farklı bölgelerinde faaliyette bulunan 30 devlet üniversitesi öğretim üyelerine ve öğretim elemanlarına internet üzerinden anket linki gönderilmiş dönüşü artırmak için formlar kişilerin adreslerine ve isimlerine hitaben yazılmış, ayrıca anket gönderildikten sonra da telefonla görüşmek suretiyle geri dönüşün artırılmasına çalışılmıştır.

Evren büyüklüğü 100.000’i aşan ana kütlelerde ($\pm 0,05$ örneklem hata payı ile) 384 kişilik örneklem sayısı yeterli görülmektedir (Yazıcıoğlu ve Erdoğan, 2004: 50) Bu çalışmada 644 akademisyenin dönüşü sağlandığından örneklemin büyüklüğü yeterli görülmüştür.

Soru gruplarına göre ankette yer alan sorular, demografik sorular (8), gelir ve tasarruf ile ilgili sorular (2), tasarruf yapma şekilleri ve tasarruf amaçları hakkında sorular (10), tasarruf değerlendirme yöntemleri hakkında sorular (7) ve tasarruf konusunda görüşler ile ilgili sorular(7) şeklinde toplam 34 sorudan oluşmaktadır.

2.3. Anket İle Elde Edilen Verilerin Frekans Analizi

Tablo 2’de yer alan demografik özellikler incelendiğinde anketi cevaplandıran akademisyenlerin % 69,41’i erkek, % 30,59’i kadındır. Katılımcıların % 81,06’sı evli, % 18,17’si bekar, % 0,78’i ise boşanmış ya da duldur. Aile bireyleri sayısı açısından bakıldığında % 27,17’si 1-2 kişilik bir ailede, % 59,16’sı 3-4 kişilik

ailede, % 13,20'si ise 5-6 kişilik ailede, % 0,47'si ise daha kalabalık bir ailede yaşamaktadır. % 50'si kendi evinde ikamet ederken, % 35,25'i kirada oturmakta, % 14,75'i de lojmanda oturduğunu beyan etmiştir. Alan itibarıyla bakıldığında akademisyenlerin % 56,99'u Sosyal Bilimler alanında, % 16,61'i Fen Bilimleri alanında, % 13,35'i Sağlık Bilimleri alanında, % 9,94'ü Mühendislik alanında ve % 3,11'i de diğer alanlarda çalışmaktadır. Ankete cevap veren akademisyenlerin % 43,01'i Arş. Gör., Öğr. Gör., Okt. ya da uzman kadrosunda, % 26,55'i Dr. Öğr. Üyesi kadrosunda, % 15,06'sı Doçent kadrosunda ve % 15,37'si de Profesör kadrosunda görev yapmaktadır. Üniversitede çalışılan hizmet süresi olarak bakıldığında da % 29,35 1-5 yıl arasında, % 27,64 6-10 yıl arasında, % 10,25 11-15 yıl arasında, % 11,02 16-20 yıl arasında faaliyette bulunurken, % 21,74 oranında akademisyenin hizmeti 21 yılın üzerindedir. Yaş itibarıyla bakıldığında da anketi dolduran akademisyenlerin % 13,4'ü 20-30 yaş arasında, % 45,2'si 31-40 yaş arasında, % 24,1'i 41-50 yaş arasında, % 14,9'u 51-60 yaş arasında ve % 2,5'i de 61 yaş ve üzerindedir.

Tablo 2. Demografik Özellikler

Cinsiyetiniz			Medeni Durumunuz		
Seçenekler	Sayı	Yüzde (%)	Seçenekler	Sayı	Yüzde (%)
Erkek	447	69.41	Evli	522	81.06
Kadın	197	30.59	Bekar	117	18.17
Aile Bireyleri Sayısı			Diğer	4	%0,78
Seçenekler	Sayı	Yüzde (%)	Oturduğunuz ev		

1-2	175	27.17	Seçenekler	Sayı	Yüzde (%)
3-4	381	59.16	Kira	227	35.25
5-6	85	13.20	Lojman	95	14.75
Daha fazla	3	0.47	Mülk	322	50.00
Bilim alanınız			Ünvanınız		
Seçenekler	Sayı	Yüzde (%)	Seçenekler	Sayı	Yüzde (%)
Sosyal Bilimler	367	56.99	Arş. Gör.- Okt.-Öğr. Gör.-Uzm.	277	43.01
Fen Bilimleri	107	16.61	Dr. Öğr. Üyesi	171	26.55
Sağlık Bilimleri	86	13.35	Doçent Dr.	97	15.06
Mühendislik Bilimleri	64	9.94	Profesör Dr.	99	15.37
Diğer	20	3.11			
Üniversitedeki hizmet süreniz			Yaşınız		
Seçenekler	Sayı	Yüzde (%)	Seçenekler	Frekans	Yüzde (%)
1-5 yıl	189	29.35	20-30	86	13,4

6-10 yıl	178	27.64	31-40	291	45,2
11-15 yıl	66	10.25	41-50	155	24,1
16-20 yıl	71	11.02	51-60	96	14,9
21+	140	21.74	61+	16	2,5

Tablo 3'teki verilerden yararlanılarak kademesyenlerin verdikleri cevaplara göre aylık gelirleri ve yaptıkları tasarrufların ortalama değeri üzerinde bir hesaplama yapılmış yani seçeneklerde verilen aralık değeri ortalaması verilen cevap sayısı ile çarpılarak sonuçların toplanması ve cevap veren sayısına bölünmek suretiyle ortalama aylık gelire, aynı yöntemle akademisyenlerin aylık olarak yaptıkları ortalama tasarruf miktarına ulaşılmıştır.

Tablo 3. Aylık Ortalama Gelir ve Tasarruf Miktarı

Aylık ortalama gelir (₺)			Aylık ortalama tasarruf (₺)		
Seçenekler	Sayı	Yüzde (%)	Seçenekler	Sayı	Yüzde (%)
3.000-4.500	15	2.33	500 ₺'den az	172	26.71
4.500-6.000	258	40.06	500-1.500 ₺ arası	179	27.80
6.000-	141	21.89	1.500-3.000 ₺	179	27.80

7.500			arası		
7.500-9.000	93	14.44	3.000 ₺'den fazla	114	17.70
9.000+	137	21.27			

Buna göre anketi dolduran akademisyenlerin toplam aylık geliri 4.773.750 TL, kişi başına aylık ortalama geliri de 7.412,6 TL olarak hesaplanmıştır. Aynı şekilde toplam tasarruf tutarı aylık olarak 1.196.800 TL, kişi başına aylık tasarruf miktarı da 1.857,9 TL olarak hesaplanmıştır. Akademisyenlerin Tasarruf/Gelir oranı bu sonuçlara göre 0,2506 (% 25) olarak bulunmuştur. TÜİK'in yayınladığı tasarruf oranlarına göre halkın % 45'i negatif tasarruf yapmakta, % 55'lik kesimin ise tasarruf miktarı gelir artışı ile paralel olarak yükseliş göstermektedir

Tablo 4. Tasarruf Yapma Yöntemleri

Tasarruf yapma şekliniz	Evet	Yüzde (%)	Hayır	Yüzde (%)
Her ay düzenli bir miktar şeklinde	375	58.23	269	41.77
Düzenli gelir haricindeki extra gelirler	222	34.47	422	65.53
Ev, otomobil, kredi taksitleri vb.	428	66.46	216	33.54
Aylık ödemelerden sonra kalanın	333	51.71	311	48.29

belli bir yüzdesi				
Gruplar halinde gün organizasyonları yapmak	148	22.98	496	77.02

Tablo 4'teki verilere bakıldığında akademisyenler çeşitli şekillerde tasarruf yaptıkları görülmektedir. Buna göre verilen seçenekler arasında % 66,46 oranında ev, otomobil ve kredi taksiti ödeme şeklinde tasarruf yapıldığı anlaşılmaktadır. İkinci sırada ise % 58,23'lük oranla her ay düzenli bir miktar tasarruf yapıldığı ifade edilmiş, üçüncü sırada % 51,71'lik oranla aylık ödemelerden sonra kalanın belli bir yüzdesi, dördüncü sırada % 34,47 oranıyla, ekstra gelirlerin tasarruf edildiği, beşinci sırada da % 22,98 oranıyla gruplar halinde gün organizasyonları yapıldığı ifade edilmiştir.

Tablo 5. Tasarruf Yapma Amacı

Tasarruf yapma amacınız	Evet	Yüzde (%)	Hayır	Yüzde (%)
Gayrimenkul satın almak	403	62.58	241	37.42
Gelecekte daha iyi yaşam şartlarına sahip olmak	551	85.56	93	14.44
Çocukların eğitimi	458	71.12	186	28.88
Daha rahat bir emeklilik hayatı geçirmek	482	74.84	162	25.16

Beklenmedik olaylara karşı ihtiyatlı olmak	546	84.78	98	15.22
--	-----	-------	----	-------

Tablo 5'te yer alan verilere göre tasarruf yapma amacı olarak ilk sırada % 84,78 beklenmedik olaylar, ikinci sırada % 85,56 gelecekte daha iyi yaşam şartları, üçüncü sırada % 74,84 daha rahat bir emeklilik, dördüncü sırada % 71,12 çocukların eğitimi, beşinci sırada da % 62,58'le gayrimenkul satın alınması şeklinde ifade edilmiştir.

Tablo 6. Tasarrufları Değerlendirme Yöntemleri

Tasarrufları Değerlendirme	Hiçbir Zaman		Çok Seyrek		Bazen		Genellikle		Her zaman	
	F	(%)	F	(%)	F	(%)	F	(%)	F	(%)
Tasarruflarımı T.L. olarak evde tutuyorum.	415	64.44	120	18.63	61	9.47	43	6.68	5	0.78
Tasarruflarımı T.L. olarak bankaya yatırıyorum.	128	19.88	95	14.75	108	16.77	211	32.76	102	15.84
Tasarruflarımı altın ve döviz	368	57.14	134	20.81	91	14.13	45	6.99	6	0.93

şeklinde evde tutuyorum.										
Tasarruflarımı altın ve döviz olarak bankada tutuyorum.	270	41.93	92	14.29	97	15.06	118	18.32	67	10.40
Tasarruflarımı nereye yatıracağımı bilirim.	63	9.78	51	7.92	93	14.44	278	43.17	159	24.69
Tasarruflarımı “Hazine Bonosu” gibi risksiz araçlara yatırıyorum.	541	84.01	36	5.59	34	5.28	26	4.04	7	1.09
Tasarruflarımı hisse senedi gibi riskli araçlara yatırıyorum.	526	81.68	45	6.99	36	5.59	25	3.88	12	1.86

Tablo 6’ya göre verilen cevaplar tasarrufların % 7,46 gibi küçük bir oranda TL olarak evde tutulduğunu, % 48,6 oranında ise bankada değerlendirildiğini

göstermektedir. Altın olarak evde biriktirdiğini ifade edenlerin oranı % 7,92, aynı şekilde altın ve döviz olarak bankada biriktirdiğini ifade edenlerin oranı ise % 28,72'dir. Tasarruflarını hazine bonosu ve hisse senedi gibi enstrümanlarda değerlendirenler sadece % 5,13 ve % 5,74 oranındadır. Tasarruf yapma konusunda akademisyenler kendilerini % 67,86 oranında yeterince bilinçli olarak değerlendirmektedirler.

Tablo 7. Tasarruf Yapma Konusunda Akademisyenlerin Görüşleri

	Kesinlikle katılmıyorum		Katılmıyorum		Fikrim Yok		Katılıyorum		Kesinlikle katılıyorum	
	F	(%)	F	(%)	F	(%)	F	(%)	F	(%)
Tasarruflar yatırımları finanse ederek üretime dönüşmelidir	23	3.57	18	2.8	85	13.20	281	43.63	237	36.80
Tasarruflar ekonomik gelişmeyi hızlandırır	24	3.73	57	8.85	102	15.84	256	39.75	205	31.83
Otomobil ve gayrimenkul satın almak	34	5.28	85	13.2	92	14.29	327	50.78	106	16.46

yatırımdır										
Şirket hissesi satın almak yatırımdır	38	5.90	54	8.39	177	27.48	283	43.94	92	14.29
Tasarruf konusunda yeterince bilinçliyimdir	33	5.12	86	13.35	202	31.37	233	36.18	90	13.98
Bana göre tasarruf ve yatırım aynıdır	105	16.3	251	38.98	133	20.65	113	17.55	42	6.52
Borsaya yatırım kumardan farksızdır.	85	13.2	125	19.41	176	27.33	140	21.74	118	18.32

Tablo 7'deki verilere göre ankete katılan akademisyenlerin % 80,43'ü tasarrufların yatırım ve üretime dönüşmesi gerektiğini düşünmekte, %71,58 tasarrufların ekonomik gelişmeyi hızlandıracağı yönünde görüşlerini ifade etmişlerdir. % 58,23 hisse senedi almayı yatırım olarak görüyor. % 50,6 kendisini yatırım konusunda bilinçli görmektedir. Tasarruf ve yatırımın aynı olduğunu düşünenlerin oranı % 24,7, farklı olduğunu düşünenlerin oranı %

55,28'dir. Akademisyenlerin % 40,06'sı borsaya yatırımın kumar oynamak ile aynı olduğunu düşünmektedir.

III. SONUÇ, DEĞERLENDİRME VE ÖNERİLER

Akademisyenlerin tasarruf oranı ülke tasarruf oranının bir miktar üzerinde çıkmıştır. Bu olumlu bir sonuçtur. Ancak tasarrufların değerlendirilmesi konusunda bazı problemlerin olduğu ifade edilebilir. Çünkü sonuçlardan elde edildiğine göre tasarrufların büyük bir kısmının ekonomik anlamda yatırıma dönmediği, ağırlıklı olarak kişisel/bireysel yatırım diyebileceğimiz mülkiyetin el değiştirmesi olan gayrimenkul ya da tüketim olan (otomobil gibi) alanlara yöneldiği, finansal sisteme girmek suretiyle yatırımları destekleyen tasarruf oranının oldukça düşük düzeylerde olduğu anlaşılmaktadır.

Tasarruf yapma konusundaki görüşleri dikkate alındığında akademisyenlerin % 80'den fazlası tasarrufların yatırıma dönüştürülmesi gerektiğine inanmaktadır. Ekonomik gelişmenin bu şekilde hızlandırılabilceğini düşünmektedirler. Ankete cevap verenlerin yarıdan fazlası hisse senedi almayı yatırım olarak görmektedirler. Tasarruf yapma konusunda kendilerini % 70'in üzerinde yeterli olarak görürlerken yatırım söz konusu olduğunda bu oran % 50'ye düşmektedir. Yatırım yapma konusunda akademisyenlerin finansal okuryazarlığının düşük-orta düzeyde olduğu söylenebilir. Dolayısıyla akademisyenlerin özellikle yatırım konularında eğitim yolu ile desteklenmesi yararlı olabilir. Finansal okuryazarlık düzeyi artan akademisyenlerin etkileşim içerisinde oldukları öğrencilerin ve dolaylı olarak da halkın finansal okuryazarlık düzeyi olumlu yönde etkilenebilir. Akademisyenlerin tasarruflarını daha da yükseltmeleri ve bu tasarrufların da finansal sisteme girmesi yönünde teşvikler sağlanabilir.

Örneğin, BES uygulaması bu anlamda yerinde ve doğru bir uygulama olup, bu konuda bilinçlendirme ile sistemden caymaların en aza indirilmesi amaçlanmalıdır.

Araştırma sonuçları Türkiye'nin tasarruf konusundaki sorunlarını genel olarak yansıtmaktadır. Benzer araştırmalarda bireysel tasarrufların özellikle bireysel yatırım olarak ifade edilebilecek gayrimenkul ya da dayanıklı tüketim malları gibi alanlara yatırıldığı ya da paranın değer kaybını önlemek amacıyla döviz veya altın almak gibi yöntemlerle sistem dışında tutulduğu görülmektedir.

Bir de akademisyenlerde tasarrufun yüksek olmasının etkisinin gelir etkisi ya da eğitim düzeyi etkisi mi ya da her ikisinin yüzdesel olarak etki düzeyi bir başka araştırmanın konusu olabilir.

KAYNAKÇA

- Aras, O. N. (2000). "Türkiye'nin Kalkınma Sorunu ve Çözüm Noktasında Özel Finans Kurumları", *Journal of Qafkaz University*, I (III), 94-110.
- Barış, S. ve Uzay, N. (2015). "Yurtiçi Tasarruflar ve Ekonomik Büyüme Arasındaki İlişki: Türkiye Örneği", *Erciyes Üniversitesi, İ.İ.B.F. Dergisi*, 46 (2), 119-151.
- Bayram, D. (2016). "Türkiye'de Hane Halkı Tasarrufları", *Gösterge Dergisi*, Kış 2016, 76-89.
- Ceylan, A. ve Korkmaz, T. (2006). *İşletmelerde finansal yönetim*, 9. Baskı, Bursa: Ekin Kitabevi.

Dünya Bankası Rapor No: 66301-TR. (2012), *Türkiye Ülke Ekonomik Raporu 2012, Yüksek Büyümenin Sürdürülebilirliği: Yurtiçi Tasarrufların Rolü*, Konferans Baskısı.

Dedekoca, E. (2015). "Tasarruflar: Globalde ve Türkiye’de Nereye?" <http://www.21yyte.org/tr/arastirma/ekonomik-arastirmalari-merkezi/2015/05/29/8197/tasarruflar-globalde-ve-turkiyede-nereye>, Erişim Tarihi: 01.02.2018.

Ekinci, A. ve Gül, E. (2007). "Türkiye’de Yurtiçi Tasarruf ve Ekonomik Büyüme Arasındaki İlişki: Uygulamalı Bir Analiz (1960-2004)". *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, Sayı. 19, Aralık,167-184.

Erdem, B. P. (2017). *Türkiye’de Hane halkı Tasarruflarını Etkileyen Faktörler*, T.C. Kalkınma Bakanlığı Uzmanlık Tezi, Yayın No: 2973.

Hayta, A. B. (2008). "Ailelerin Tasarruf ve Yatırım Eğilimlerinin İncelenmesi", *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 16 (2), 345-358.

İzgi, B. B. (2007). "Sosyal Güvenlik Sisteminin Özel Tasarruflar Üzerindeki Etkisi: Türkiye Örneği", *Çukurova Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 16 (1), 361-374.

Karabıyık, L. ve Anbar, A. (2010). "Küresel Ekonomik Krizin Doğrudan Yabancı Yatırımlar Üzerindeki Etkisi", *Muhasebe ve Finansman Dergisi*, Nisan, 44-57.

Karagöl, E. T. ve Burcu, Ö. (2014). "Sürdürülebilir Büyüme İçin Tasarruf", *Analiz*, SETA, S: 92, 1-28.

- Karanfil, M. (2014). "Türkiye Ekonomisinde Tasarruf Açığı Sorunu: Zaman Serisi Analizi", *Girişimcilik ve Kalkınma Dergisi*, 10 (2), 379-394.
- Onuncu Kalkınma Planı 2014-2018 (2014). *Yurtiçi Tasarruflar: Özel İhtisas Komisyonu Raporu*, Ankara, 2014.
- Özlale, Ü. ve Karakurt, A. (2012). "Türkiye'de Tasarruf Açığının Nedenleri ve Kapatılması İçin Politika Önerileri", *Bankacılar Dergisi*, 83, 1-33.
- Sancak, E. ve Demirci, N. (2012). "Ulusal Tasarruflar ve Türkiye'de Sürdürülebilir Büyüme İçin Tasarrufların Önemi", *Ekonomik ve Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 8 (2), 159-198.
- Sinha, D. (1998). "The Role Of Saving In Pakistan's Economic Growth", *The Journal of Applied Business Research*, 15 (1), 79-85.
- Susam, N. ve Bakar, U. (2008). "Kriz Süreci Makroekonomik Değişkenleri Nasıl Etkileyecek?", *Maliye Dergisi*, Sayı, 155, Temmuz-Aralık.
- Şengür, M. ve Taban, S. (2016a). "Gelir Dağılımı-Tasarruf İlişkisi: Türkiye'de Hane halkı Gelir Türünün Tasarruflar Üzerindeki Etkisi", *Anadolu Üniversitesi, Sosyal Bilimler Dergisi*, 16 (1), 49-71.
- Şengür, M. ve Taban, S. (2016b). "Türkiye'de Hane halkı Tasarruflarının Gelir Dışındaki Belirleyicileri" *Optimum Ekonomi ve Yönetim Bilimleri Dergisi*, 3(1), 29-53.
- Türkiye İnşaat Sanayicileri İşveren Sendikası (Tasarruf Dosyası), (2015). "Türkiye'de Tasarruf Alışkanlıkları ve Ekonomiye Yansımaları", Ocak-Şubat 2015, 6-11.
- Türkiye Sermaye Piyasaları Birliği, Rapor, 2015. *Yatırımcılar*.

Yazıcıoğlu, Y. ve Erdoğan, S. (2004). *SPSS uygulamalı bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: Detay Yayıncılık.

EXTENDED ABSTRACT**Introduction**

In developing countries, such as Turkey, one of the most important issues is development. The required economic development can be achieved through economic growth. It is necessary to make certain investments in order to increase employment and increase the level of development of the country. Adequate financial resources are also needed to increase investments. In order for financing to be achieved, the country must be at a level that meets financing of the investments needed with total savings.

Such resources can be provided by savings made by the public and private sectors. In cases where savings are inadequate, countries are going to borrow from external countries to meet their resource needs, or to attract resources from foreign countries to their own countries. Since the income level of the majority of the people in developing countries including our country is low, the savings can not be made and the important part of the savings is not investable because of the investment consciousness and insufficiency of cultures. After all, Turkey's domestic savings tend to be especially below the world average for developed countries, the average savings is inadequate savings and the consequent saving of foreign countries are used.

Countries they do not have sufficient resources to achieve high pace of development will have to use the savings from the past, or use foreign savings if they are available, in financing investments. If this is not the case, employment problems will tend to increase because there will not be sufficient investment. Savings are important both in terms of financing economic investments in macro level and for financing the companies in micro-economics level.

Method**Purpose of the research**

The aim of the research is to investigate the attitudes of the academics who are in the upper section in terms of income and education level in terms of saving in our society. When savings are critical to the development of the country's economy, our overall savings are quite low and far from meeting the financing of the investments the economy needs. It is expected that the savings-investment consciousness will be sufficiently developed in the academics when the education level and the income level are taken into consideration. Therefore, it can be determined that the aim of the study is to investigate the economical level of the savings and savings of the academicians.

Sample and Questionnaire Form:

The audience of this research is the academic staff and research workers operating in the state universities in Turkey. The applied questionnaire was developed by the researcher. It was addressed the academic staff in 30 state universities. The link of the questionnaire form has been sent to the e mails of academic staff via internet and it has also been tried to increase the return also by telephoning after sending the questionnaires.

The sample size of 384 academics is sufficient for main masses with a population size exceeding 100.000 (± 0.05 sampling error margin) (Yazıcıoğlu and Erdoğan, 2004: 50) The size of the sample was found sufficient because 644 academics returned in this research.

According to the question groups, the questions in the questionnaire are related to demographic questions (8), income and saving questions (2), the ways of saving and saving purposes (10), the questions about saving evaluation methods (7) and questions (7).

Findings

According to the answers given by the academics, a calculation was made on the monthly income and the average value of the savings, that is, by multiplying the number of answers given in the options by the number of answers given and dividing the results by the number of respondents and the average monthly income, the average amount of savings made by the academics on a monthly basis was reached. According to this, the total monthly income of the academics who completed the survey was calculated as ₺4,773,750 and the average monthly income per capita was calculated as ₺7,412,6. In the same way, the total savings amount is calculated as 1,196,800 TL per month and the monthly saving amount per person is ₺1,857,9. The Savings / Income ratio of academicians was found to be 0.2506 (25%) according to these results. According to the TURKSTAT's savings rates, 45% of the people make a negative saving while the 55% increase is in line with the increase in savings.

Academics have stated that they save money in various forms. According to this, it is understood that 66.46% of the options given are savings in the form of payment of house, car and credit installments. In the second row, 58.23% were saved regularly every month, 51.71% in the third place, a certain percentage after the monthly payments, 34.47% in the fourth place, saving extra income, and in the fifth place the day organizations were organized in groups of 22.98%.

84,78% unexpected events in the first place as savings, 85,56% better living conditions in the second place, 74,84% more comfortable pensions in the third place, 71,12% of the children in the fourth place, 62% , 58 of the purchase of real estate has been expressed in the form.

The answers show that savings are held at home by a small percentage of 7.46%, and 48.6% are in the bank. The proportion of those who stated that they have accumulated in the home as gold accounted for 7.92%, and the rate of those who stated that they had accumulated gold and foreign exchange in the same way was 28.72%. Only 5,13% and 5,74% rated their savings in instruments such as treasury bills and stocks. The academics consider themselves to be conscious enough to make savings by 67.86%.

80.43% of the academics who participated in the survey think that savings should be transformed into investment and production, and 71.58% say that savings will accelerate economic development. 58.23% sees buying shares as an investment. 50.6% considers themselves conscious of investment. The rate of those who think that savings and investment are the same is 24.7%, and those who think that they are different are 55.28%. 40,06% of academics think that investing in the stock market is the same as playing gambling.

Conclusion, Evaluation and Recommendations

The savings rate of academics has been slightly above the country saving rate. This is a positive result. However, it can be said that there are some problems regarding the assessment of savings. It is understood that the rate of savings that support investments by entering the financial system is very low, as the results are derived from the fact that most of the savings do not return to the economic sense, mainly to the real estate or consumption (such as automobiles) .

It is believed that more than 80% of academics need to invest in savings when considering their views on saving. They think that economic development can be accelerated in this way. Those who responded to the survey regard purchasing more than half of their shares as an investment. They see themselves as over 70% efficient in saving, but when it comes to investment, this rate drops to 50%. It can be said that the financial literacy of academics is low to moderate in terms of investment. Therefore, it may be beneficial for academics to be supported by means of education, especially in investment matters. The level of financial literacy of the students with whom the academics who are in the level of financial literacy interact and indirectly the people can be positively affected. Encouragements can be provided to further raise the savings of academics and to bring these savings into the financial system.

For example, the application of BES (Individual Pension System) is an appropriate and correct application in this sense and it should be aimed at minimizing the problems in the system by raising awareness.

The survey results reflect the issue on Turkey's economy in general. In similar research it seems that individual savings are invested in areas such as real estate or consumer durables that can be expressed as individual investments, or they are kept out of the system by methods such as buying foreign currency or gold to prevent the loss of value of money.